

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 10. svečana 1894.

Štev. 4.

Dijakonise ali usmiljene sestre?

Dijakonise, — kaj je to? Dijakonise so protestantske (lutrovske) redovnice ali nune. Protestantje so namreč posnemali nas katoličane in ustanovili tudi nekake redove (samostane). Ženske redovnice imenujejo dijakonise. Večinoma te v lutrovskih deželah strežejo bolnikom, kakor pri nas katoličanih usmiljene sestre in druge katoliške redovnice. Nemški Celovski gospodje, ki za blaženim „rajhom“ kar norijo, poklicali so v zadnjem času protestantske dijakonise iz Berolina tudi v Celovško bolnišnico, kjer ena kot nadzornica že opravlja svojo službo. Slišimo, da so jih hoteli še več namestiti v novi bolnišnici. Protestantске dijakonise postrežnice za katoliške bolnike! Ta je res — lepa in vredna naših Celovških nemških velikanov! — Našemu poslancu v. g. Gregorju Einspielerju gré zasluga, da je to perečo stvar sprožil tudi v deželnem zboru, da je vprašal in opozarjal, zakaj se kličejo postrežnice iz pruskega Berolina, ko imamo vendar v Avstriji dosti dobrih močij. Predlagal je tudi, naj se v novo bolnišnico pokličejo katoliške usmiljene sestre. Mi in vsi pravi katoličani hočemo ter zahtevamo, da katoliškim bolnikom strežejo katoliške postrežnice, ne pa protestantske. Kako je g. Einspieler utemeljeval in priporočal svoj predlog, o tem smo že v zadnji številki poročali.

Pa zakaj katoliški Slovenci ugovarjamo temu, da se nameščajo v bolnišnici protestantske dijakonise, zakaj zahtevamo katoliške usmiljene sestre? — Na to vprašanje so odgovorili naš mil. gosp. knezoškof Jožef v svojem govoru, s katerim so priporočali Einspielerjev predlog. Radi tesnega prostora ne moremo podati celega govora, podamo pa v naslednjem glavne misli njegove.

„V bolnišnice gredo bolniki, večinoma revni, ki doma nimajo potrebne postrežbe. Taki ljudje, „jetniki Božji“, v zdravih dnéh mnogokrat ne mislijo na Boga in večnost, dostikrat tudi zanemarijo svoje krščanske dolžnosti. Še le v boleznih začnejo zopet misliti na večnost in še-le, ko so se spravili s svojim Bogom, postanejo mirni in udani v svojo usodo. Takrat bolniki pa tudi potrebujejo tolažbe. To tolažbo daje jim pa samo sv. križ, iz katerega prihaja vera. Križ je znamenje sinú Božjega, ki je življenje in vstajenje. Naše ljudstvo je še verno. Zató si pa želijo bolniki tudi duhovnika. — Za postrežbo bolnikov je treba tudi nekoga heroizma (junaštva), zlasti pri nalezljivih boleznih, kakor so se večkrat že pokazale tudi v naši deželi. (Mil. g. knezoškof so to dokazali z več izgledi.) — Za postrežbo bolnikov je treba imeti tudi neko posebno nagnjenje in izurjenost. Dobro je, da so postrežnice tehnično izurjene in to se zná najti tudi pri navadnih posvetnih postrežnicah, kakoršne so tudi dijakonise. (Govornik kažejo, kako so dijakonise nastale iz tega, da so protestantje začeli posnemati nas katoličane, ker so tudi hoteli imeti redovnice. Prepričali so se namreč bili, kako blagonosno delujejo katoliške redovnice.) — Usmiljene sestre prihajajo večinoma iz boljših hiš in so dostikrat jako izomikane ter ostanejo večinoma celo svoje življenje v samostanih. In če nastane kje nalezljiva bolezen, oglašajo se usmiljene sestre čisto prostovoljno v velikem številu, da strežejo bolnikom. Odkod to? One žrtvujejo svoje moči Gospodu skozi vse svoje življenje in one v bolniku ne gledajo samo revnega človeka, marveč podoba Božjega Zveličarja samega! Zató jim strežejo tako požrtvovalno in nesebično. — Tolažba umirajočim je križani Kristus. Kakor sem čul, je nova postrežnica iz Berolina že odstranila iz neke sobe križ; to kaže, kako se bodo stvari v bodoče razvile! — Rekel sem že, da je tehnična izurjenost dobra, bolj potrebna pa je praktična, ktero imajo ravno katoliške redovnice v obilni meri. Zdravniki v Parizu vedno poprašujejo po katoliških usmiljenih sestrah. Tudi v protestantskih deželah se kaže, da ljudstvo veliko bolj čišla katoliške usmiljene sestre, kakor pa protestantske dijakonise. Velik razloček je namreč, ali kdo samo radi de-

narja streže bolnikom, ali pa iz ljubezni do bližnjega. — Če tudi je jako razširjena neka verska mlačnost, ako stoji človek pred večnostjo, se vendar le zdrami. Med ljudstvom je vera še živa; če bo ljudstvo slišalo, da se mu odteguje križ, ali da se duhovnik ne kliče ob pravem času, ne bode ostalo mirno.* Težav in nezadovoljnosti je tako dosti, zató prosim gospode, naj ne sklepajo stvari, s katerimi bi se mogel verski čut znova žaliti. — Ljudstvo je katoliško, zato bi se pa ne ustrašil nobenih stroškov, da „jetnikom Božjim“ olajšamo njih usodo. Na to ljudstvo naj se ozira, in naj se ne neti znova prepri brez povoda, katerega je tako že dosti!“

To so glavne misli iz izvrstnega govora mil. g. knezoškofa! Dal Bog, da se ta višjepastirski glas tudi spoštuje in da se ne sramoti katoliški značaj koroške dežele s tem, da v Celovski bolnišnici opravljajo službo protestantske dijakonise iz Berolina!

Pa tudi kot Slovenci ugovarjamo temu, da se kličejo v deželno bolnišnico postrežnice kar iz Berolina in da se tako z deželnim denarjem podpira tujec! Če si pohleven kranjski delavec služi na Koroškem s poštenim pridnim delom svoj kruh, hitro se nad tem vjedajo naši nemški prenapetneži. Sedaj ko se kličejo postrežnice iz „rajha“, da jemljejo domačim kruh, ko se celo postelje za bolnišnico naročajo iz Berolina itd., sedaj se prav nič ne zmenijo za svoje nemške rojake obrtnike ter trdovratno molče! — Radovedni smo tudi, kako se hočejo pruske postrežnice razumeti s koroškimi bolniki. Še izšolani tukajšni Nemci jako težko zastopijo pruskega Berlinca, kaj še le koroški kmetje, ki govoré samo svoje stlačeno narečje! A kaj s Slovenci; ali se tudi tú, kakor na toliko drugih mestih, naša slovenščina oblastno prezira?? Kako bodo pruske „častite gospé“ občevalé s slovenskimi bolniki? Ali v Celovcu še vedno veljá načelo, ktero se je bilo pred leti proglasilo: da se Slovence lahko zdravi, ne da bi kdo znal njih jezika, kakor — živino!

Kot katoličani, kot Slovenci, kot Avstrijani zató odločno ugovarjamo temu, da se v Celovško bolnišnico vlačijo protestantske dijakonise iz Berolina! In v tem so z nami edini vsi koroški Slovenci!

H koncu omenimo, kar so že pisali Celovski in Ljubljanski listi: da so se dijakonise v Celovec poklicale na posebno željo in prizadevanje protestantske gospe soproge gosp. deželnega predsednika koroškega! To pové — dosti! —o—

Dopisi prijateljev.

Iz Vogerč. (Šola — župnik.) Minulo je že leto, kar je bil od nas prestavljen gosp. učitelj Jožef Drešer, kateri je pri nas deloval 11 let, od 1881, ko se je šola prvič začela, do leta 1892. ter se veliko trudil z našo mladino. Po njegovem odhodu so pa naš velespoštovani in priljubljeni župnik, č. g. Jožef Škrbinc, čisto brezplačno prevzeli pouk v šoli, za kar jim bodi srčna zahvala izrečena. Zdaj smo dobili novega učitelja g. Ferdinanda Kokalja. Želimo, da bi z nami in g. župnikom v miru živel in lepo izgojeval izročeno mu mladino, naš najdražji zaklad.

Iz Št. Kancijana. (V obrambo.) V „Miru“ štev. 3 letošnjega leta nekdo poroča o shodu podružnice sv. Cirila in Metoda za Št. Kancijan in okolico, da se je zbralo okoli 200 udeležencev, kateri so imeli priložnost, slišati našega rojaka navdušeni govor o verski šoli. Bodi mu na tem mestu izrečena prisrčna zahvala. Podružnice zbor je bil nadzorovan po visokospošt. gospodu c. kr. okrajnem glavarju samem. Da se je toliko ljudij sešlo, temu so bile vzrok igre, ktere so se predstavljale. Dopisniku pa te, prav dobro in izvrstno igrane igre, niso prav ugajale. O prvi igri: „sv. trije kralji iz jutrovih dežel“ omenja, da ima premalo besedij. Pa temu se ni čuditi. Povem mu, da jo je zložil

priprost kmet naše fare. Povzel jo je iz Mohorjeve knjige „Kristusovo življenje in smrt“; zdelo se mu je nepotrebno, pristavljati besede, katerih v imenovani knjigi ni. Če jo pa dopisnik zna zboljšati, za to mu bodo igralci naše podružnice gotovo hvaležni. Igra se ne more primerjati izborni igri kakega mestnega gledališča; za naše krajevne razmere se je pa kazala občna zadovoljnost. O drugi, šaloigri „Filozof“ pa omenja, da ni vse za vsakega, posebno pa ne za nas Slovence. No, če še ni slišal, pa naj zdaj izvé, da niti najboljša reč ni za vsakega človeka. Pa prav za prav ne uganem, kaj on o tej igri misli. Da bi se njemu pohujšljiva zdela, tega ne morem misliti, ker je bila jako lična in smešna za sleherne osebe, ktere se smejo udeležiti javnih zborov. Iz te igre si moremo vsi, ako jo prav premislimo, vzeti lep nauk, namreč: Da naj vsak, tudi najbolj omikani človek, pazi na svoje dušne nasprotnike: poželjenje očij, poželjenje mesa in napuh življenja, da ga ne zapelje lahko-miselni svet. Če je imela igra nekaj besed bolj okroglih, to si oni dopisnik ne sme skoz povekšalne naočnike tako predstaviti, da bi videl namesto majhnega mrčesa velikega velbloda. Dopisniku tudi ni dopadlo, da napravljaja podružnica take igre, kjer sodeluje več oseb; pa o tem že vemo, kam to cika. Naša podružnica je s tem le ponosna, da zamore igre s tolikimi osebami predstavljati. To pa pritrđim, da bi naše igralce veselilo, ako bi se kdo potrudil in njim priskrbel ali poslal vsaj v prepis smešnih prizorov za eno, dve ali tri osebe, in če mogoče tudi za več. Oni so prostovoljno prevzeli to nalogo od podružnice v probujenje národa in razveseljevanje slovenskega ljudstva. Nikar se naj ne zmenijo za oni dopis, marveč naj se izurijo do prihodnjega občenega zbora v kakih drugih poštenih igrah. Prepričani smo, da take igre veliko ljudij vkup zvabijo; tako pa postanejo tudi letni doneski obilnejši, kar je gotovo v korist glavni družbi v Ljubljani. — Oni dopisnik naj pa dobro premisli in preudari vsebino imenovanih iger, ali pa naj pobezne v kakšno puščavo med zaspane polhe, kakor je oče Miha filozofu rekel, da se prihodnjé ne bode pohujševal nad poštenimi igrami naših igralcev.

Iz Globasnice. („Šulferajn“ in drugo.) Naš učitelj P. Zenkl razglasil je v 1. štev. „Freie Stimmen“ bobnečo „zahvalo“ zloglasnemu nemškemu šulferajnu, ki je naši šoli daroval 60 gld. S temi Judeževimi groši hočejo zagrizjeni nemčurji našo šolo spraviti zopet v svojo pest, da bi v nji po svojem gospodovali, t. j. ponemčevali! Bodemo li pa mi Slovenci to trpeli, bodemo za take Judeževe groše prodajali svoje otroke sovražnim zatiralcem našega národa in njihovim najetim pomagačem — kosmatim nemčurjem? Ne, in stokrat ne! Naš slovenski krajni šolski svet pa vprašamo, ali je on vedel, da se šolski otroci s šulferajnovno pomočjo obdarujejo, in če je vedel, zakaj je molčal?! Lepo prosimo odgovora! — Da je naš národni občinski zastop ukrenil pravo, ko je upeljal slovenski uradni jezik in zaukazal več drugih potrebnih stvari, o tem nam priča dopis „Beljaške Urše“. No, kar ta liberalni list graja, to je za nas gotovo dobro! Naš občinski odbor pa prosimo, naj mu bode pisarjenje onega lista v spodbudo, da ukrene še več pametnih in koristnih stvari. Da lepe krščanske navade liberalcem po okusu „Uršinih“ urednikov kar nič ne ugajajo, radi verjamemo!

Od Ojstrice nad Sp. Dravogradom. (Nova šola.) Ob veliki noči se bode odprla naša nova šola, ktero smo lani dozidali. Prepotrebna je bila za naš kraj ta šola. Da smo jo dobili, zato se imamo zahvaliti največ preč. g. proštu A. Vakoniku, ki se niso zbal nobenega truda, da se je šola srečno dozidala. Iskrena jim hvala zato! Darovali so za šolo: svitli cesar 300 gld., g. Hiršler 500 gld. in hranilnica v Volšberku 200 gld. Ostalih 3000 gld. smo morali pri isti posojilnici na posodo vzeti. — Želimo le, da bi nova šola bila res v korist našemu kraju, in da bi se naši otroci v novi šoli izučili v pridne kristjane in zavedne Slovence! Zató pa tudi želimo, da se naša šola ne uravná

*) In naj tudi ne ostane!

novo vlado ne občujeta, ker je nepostavna. — V Afriki se Francozom dobro godi. Vzeli so imenitno kupčijsko mesto Timbaktu. Tudi se jim je podal dahomejski kralj Behanzin; na mesto njega so pa Gouthili-ja postavili za kralja. Razume se, da bo moral ta novi kralj plesati po francoski piščalki. — Na Bolgarskem je veliko veselje, ker so dobili princa. Knežinja je porodila sina, ki so mu dali ime „Boris“ s pristavkom „princ Trnovski“. Knez ga je precej imenoval za imejtelja treh bolgarskih polkov. Tem nemškimi princem se pa res dobro godi na iztoku! Seveda je sreča včasih tudi opoteča.

Deželni zbor koroški.

13. seja, dné 27. prosinca. Prošnja Podklosterske občine, naj se odškoduje za stroške pri uravnavi hudournika, izroči se v poročevanje deželni odboru. — Prošnja za podporo, da se ohranijo starinske stavbe v Brežah, se odbije. — Celovec se vrne 1142 gld. za stroške pri umeščevanju vojakov l. 1892. — Kirschner in tovariši predlagajo, naj se zasebne mute odkupijo od lastnikov. Se preloži na pribodnjo sejo.

14. seja, dné 29. prosinca. Posl. grof Goëss poroča o šolskem proračunu. Za leto 1894. se bo potrebovalo 478.000 gld., denarja je 72.000 gld., torej manjka 406.000 gld., ktere bo treba vzeti iz deželnih davkov. Posl. Muri reče, da on in njegov tovariš ne moreta glasovati za ta predlog; ker se slovensčini še vedno v šoli kratijo njene pravice. Slovenci pa ne bodo odjenjali, temveč bodo po drugih postavnih potih iskali svojo pravico. Posl. dr. Abuja priporoča kmetijske nadaljevalne šole. Posl. grof Goëss odgovarja Muriju, da je med 180 učiteljskimi pripravniki 30 Slovencev, da je torej vsaj deloma skrbljivo za naraščaj slovenskih učiteljev. Slovensčino učita na pripravnici dva učitelja. Predlog dr. Abuje priporoča finančnemu odseku v pretresovanje. Šolski proračun se potem sprejme, predlog dr. Abuje pa se izroči finančnemu odseku. — Za razširjenje zavoda v izgojo zanemarnjenih dečkov se dovoli 6000 gld. z dostavkom, da se ima pri sprejemu gojencev ozirati na vse dele dežele enakomerno. — Posl. Kirschner zagovarja svoj predlog, naj bi zasebne mute (kterih je na Koroškem 13) država prevzela. Deželni predsednik omeni, da je stvar že priporočil vladi, vendar pa še ni gotovo, kaj vlada poreče. Predlog se potem izroči juridično-političnemu odseku.

15. seja, dné 30. prosinca. Posl. grof Lodron govori obširno za to, naj se spomenica o potrebi železnice čez Ture planine izroči vladi v blagohotni prevdarek (da o njej premišluje in jo ugodno reši). Se sprejme. — Za cesto do sv. Krvi se dovoli 300 gld. — Spremenjena postava o lovskih kartah se sprejme. — Za podporo revnih učiteljskih pripravnikov in zavoda, v katerem stanujejo, se dovoli 1600 gld.

16. seja, dné 31. prosinca. Da se omogoči in pospeši zidanje železnice iz Celovca v Košentaver, sklene se, da vzame dežela za 100.000 gld. glavnih delnic. — Predlog posl. Walterja, naj se pregleda koroški davčni kataster, da se že zdaj poizvde, kje je bilo previsoko cenjeno, kar bo prav prišlo l. 1896., ko se bodo pregledali in popravljali vsi davčni katastri, izroči se gospodarskemu odseku. — Zavodu za gluhomeme se dovoli 2800 gld. podpore in za pokojnino učitelju Pschazerju letnih 500 gld. — Občina Feldkirchen se razdeli v dve občini: Feldkirchen in Waiern.

17. seja, dné 1. svečana. Poročilo o stavbah pri Dravi in Labudnici se potrdi. — Strugarški šoli v Naborjetu se dovoli za tri leta vsako leto po 300 gld. podpore. — Stroški za uravnavo Ljubljanskega potočka so preračunjeni za 7500 gld.; od teh prevzame polovico država, 2150 gld. dežela, 1600 gld. pa brežani. Letos se bo porabilo 4600 gld.

18. seja, dné 3. svečana. Posl. Walter predlaga, naj se izdela načrt in naj se dá podpora za preloženje Slapskega klanca na Solnograjski meji. Se izroči finančnemu odseku. — Sprejme se predlog finančnega odseka, ki se glasi: 1.) Občine plačajo odslej za hirajoče le 18 namesto 36 kr. na dan; 2.) ustanovi se 7 novih postelj za hirajoče po 18 kr. na dan za hrano in stanovanje; preostanek od lovskih kart preračunjen na 3804 gld. na leto, naj se izroča znanprej zakladu za hirajoče; 4. zakladu za hirajoče ni treba dalje plačevati bolnišnici po 800 gld. na leto. — O ravnanju Zile poroča dr. Luggin. Letos se bo porabilo 60.300 gld. Od teh plača dežela 21.440 gld. Ziljskim brežanom v davčnih občinah Črešnjice, Čače, Bistrica, Drevlje in Strajavas se plačevanje doneskov tako olajša, da bodo plačali prvi obrok dné 1. kimovca 1895, tri daljše obroke pa v letih 1896, 1897 in 1898 vselej dné 1. kimovca. Celo obširno poročilo z dotičnimi predlogi se potrdi.

Gospodarske stvari.

Živa in mrtva vaga.

(Dalje.)

3. Pitan vol ima 340 srednje debelosti in 332 dolgosti; koliko znaša njegova živa teža?

Srednja debelost = 340
še enkrat srednja debelost = 340
dolgost = 332

svôta 1012
odšteti 721

ostanek 291

Poišči na rudeči strani traka 291. številko. Na črni strani ravno nasproti pa stoji 813 milimetrov; torej je vol težak 813 kilogramov.

4.) Zelo debel vol ima 342 srednje debelosti in 337 dolgosti; koliko potegne njegova živa teža?

Srednja debelost = 342
še enkrat srednja debelost = 342
dolgost 337

svôta 1021
odšteti 721

ostanek 300

Nasproti rudeči številki 300 stoji 10 decimetrov t. j. 1000 milimetrov, kar ti naznači, da tehta vol 1000 kilogramov.

Biki vagajo običajno nekoliko več, nego je doglala mera. Zaradi tega se mora prišteti (glej prvi vzgled) h konečni številki 285 še 3 do 4 runde črte t. j. 288 do 289, ali pa se odšteje namesto 721 samo 717 do 718 in račun je ravno tisti. Vendar pa je treba gledé bikov še natančnejših izkušenj.

V Celovec so merili za poskušnjo 11 volov in uspeh je bil sledeči:

	po Matievič-evi meri	po tehtnici
1. vol	870 kilogramov	865 kilogramov
2. vol	765 "	735 "
3. vol	820 "	785 "
4. vol	870 "	845 "
5. vol	890 "	890 "
6. vol	810 "	830 "
7. vol	870 "	875 "
8. vol	660 "	650 "
9. vol	615 "	610 "
10. vol	660 "	665 "
11. vol	682 "	675 "

8512 kilogramov 8425 kilogramov.

Pri enajstih volovih zlagal se je trak samo za 87 kilogramov, torej povprečno pri enem za prilično 8 kilogramov, kar gotovo ni veliko. (Jaz sem meril že mnogo goved z Matievičevim trakom in zmirom sem pogodil precej dobro.)

Opomba. Slovenskim živinorejcem, pa tudi mesarjem in kupovalcem goveje živine sploh priporočam, da si omislijo Matievič-ov trak. Vaga namreč ni povsod pri rokah, a omenjena mera nam pove težo tako ali še bolj natančno, kot najbolj izkušen mesar. Opisane trakove prodaja v celi Avstriji edino le naš rojak in trgovec z železnino g. France Sadnikar v Celovcu (Burggasse 7) in sicer v medeni (mesingasti) skatljici po 2 gld. 90 kr.

Sedaj se bova razgovarjala z bralcem o mrtvi vagi.

Razloček med živo in mrtvo vago znaša pri govedu, ovci in kozi 30 do 50%. To se pravi z drugimi besedami: Na 100 kilogramov žive težine odpade 30 do 50 kilogramov in kar ostane je mrtva vaga (težina mesa). Navadno se računa kot nekaka srednja mera, da je v 100 kilogramih žive težine 60 klgr. mesa. Vendar pa niso te številke stalne, kar bom še kasneje natančneje razjasnil. Ali bo imelo govedo več ali manj mesa, to zavisi od debelosti, pasme, klaje, spola, starosti, zdravja itd. — Pri svinji se računajo tudi noge, glava, slanina in salo k mrtvi težini, zatorej znaša razloček med živo in mrtvo vago samo 15 do 25%. To je tako le razumeti: Če je živ prašič 100 klgr. težek, tedaj ima 75 do 85 klgr. mesa, slanina in sala (mrtve vage), 15 do 25 klgr. pa spada na drob, blato, kri, pljuca, jetra, srce in na druge male odpadke.

(Konec prihodnjic.)

Novi čar.

Na Koroškem. Za olepšanje glavne farne cerkve v Celovcu so dali svitli cesar 600 gld. — Mestni očetje v Beljaku so izvolili gosp. deželnega predsednika barona Schmidta za častnega občana. — V Klečah pri Beljaku se je ustanovila nova slovenska posojilnica. Jutri 11. svečana ima svoje prvo zborovanje. — V Pliberku, v Lipici in tam okoli je bilo veliko veselje, ko so ljudje zvedeli, da je deželni zbor dovolil zidanje Dravskega mosta pri Lipici. Veselo streljanje se je čulo od vseh strani. Most je bil tam res potreben. — Hudo so možnarji tudi gmeli v Kotljah (če je verjeti nemškimi listom), ko so zvedeli, da je deželni zbor dovolil ločitév od občine Tolsti Vrh, da postanejo Kotlje samostojna občina. Pri tej ločitvi gre največ za

to, da se zabrani slovenska šola, za katero je občina prosila. Ker je šolska hiša v Kotljah, morala bo zdaj občina Tolsti Vrh skrbeti za lastno šolo. To stane sicer denar, vendar pa bodo mir imeli pred Koteljskimi „Nemci“ na „ič“, „ik“ in „ak“. — Gostilno „Kärntnerhof“ v Celovcu je v najem vzel znani pivovar Reiningshaus iz Gradca. — Shod podružnice sv. Cirila in Metoda v Doberli vesi je bil prav dobro obiskan. Govorili so: č. g. Št. Bayer o šoli, g. Filip Kandut o značajih in č. g. Lenc je poročal kot tajnik in blagajnik o delovanju podružnice in o dohodkih ter stroških zadnjega leta. Pevsko društvo „Gorotan“ je vrlo pelo in razveseljevalo navzoče s krasnimi slovenskimi pesnimi. — V Št. Petru pod Velikovcem je umrla 100 let stara ženica.

Na Kranjskem. Preserski občinski odbor imenoval je c. k. vladnega svetnika in okrajnega glavarja g. Ivana Mahkota častnim občanom. — Za zgradbo Smledniškega mosta čez Savo dovolilo je ministerstvo za notranje stvari 1950 gld. — Šolo dobijo v Podkrajju pri Radečah. — V Stari Loki so umrli upokojeni župnik Bernik. — Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda se je ustanovila v Škofji Loki. — Nunska šola v Škofji Loki šteje 200 gojenk. — Škrlatica se je prikazala med otroci v Ljubljani. — Gasilno društvo se je ustanovilo v Leskovcu pri Krškem. — Sv. misijon so imeli v Hotederšici. — V Ljubljani so umrli č. g. dr. Janez Semen, profesor bogoslovja in častni korar. — Čast. gospa Hoppe, načelnica usmiljenih sester v Ljubljani, je dobila zlati križec s krono. — Nova fara se bo ustanovila v Krškem mestu. — Kmetijska šola na Grmu poslala nam je zanimivo svoje letno poročilo. Iz tistega posnamemo, da je šola lani štela 23 učencev.

Na Štajerskem. V Sromljah pri Brežicah je zmrznil kočar Jur Pečnik. — Pri sv. Urbanu so se štirje v dimu zadušili. — Zmrznil je 16 leten fant v Starašincih pri Mariboru. — Naš koroški rojak dr. Rakež je postal okrajni zdravnik v Šmarju pri Jelšah. — Umrli so č. g. Fr. Kalin, župnik v Rajhenburgu. — Podpiralna zaloga slovenskih visokošolcev v Gradcu je imela lani 2383 gld. dohodkov in 1782 gld. stroškov. — Deželna cesta se bo zidala iz Luč v Solčavo. Tam je bila res potrebna. — Umrli so č. g. M. Koren, zlatomašnik v Bučah. — Slana je vzela podružnico nemškega šulferajna za Celjsko okolico.

Na Primorskem. V Oseku snujejo bralno, v Št. Petru pa bralno in pevsko društvo. — Novi list „Reichspost“ govori v št. 20. o prihodu kupčijskega ministra grofa Wurmblanda v Trst, kjer so ga Tržačani prosili za drugo železnico itd. List pravi, da bi se Trst najbolj s tem povzdignil, ako bi se bolje skrbelo za Kras in Tržaško okolico. Če bi se tam z vodnjaki in pogozdovanjem skrbelo za novo rast in večje blagostanje slovenskih Kraševcev in Primorcev, bi imel tudi Trst več prometa. — Med mornarji v Pulju se je zadnji čas dogodilo šest samomorov. — V Brdih je še mnogo vina med kmeti, pa kupcev ni. Vinorejcem našim gre huda za denar, mnogi slovenski krčmarji pa kupujejo rajši od ogerskih Judov. — V Gorici je začel izhajati „Goriški Vestnik“, list za gospodarstvo, obrt in kupčijo. — Umrli je gosp. Fr. Žepič, vodja slovenske kmetijske šole v Gorici.

Po drugih deželah. Na Dunaju hočejo napraviti bolnišnico za jetične in nadsušljive bolnike. Denarja imajo v ta namen nabranega že 300.000 gld. Cesar so pred kratkem podarili 10.000 gld. — V Pragi je v samostan stopil princ Eduard Schönburg. — V Novem Jorku, velikem mestu Amerike, je 80.000 delavcev brez zaslužka.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Dekanijo Spodnji Rož oskrbuje vč. g. Janez Müller, župnik v Kotmarivesi, in faro Kaplo č. g. Franc Štingl, dosedanji provizor v Št. Janžu. Č. g. Askanij baron Zucco, župnik v Weitensfeldu, je dobil faro Lölling; P. Henrik Schopper, ki je dosedaj oskrboval faro Lölling, gre za provizorja v Weitensfeld. — Razpisane so fare: Kapla blizu Drave, Bilčoves, Št. Jurje nad Zilo in kanonikat pri stolni cerkvi; prva do 13., druga do 15. sušca t. l.

Javna zahvala

slavnemu vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda in poziv cenjenim načelnštvom koroških podružnic sv. Cirila in Metoda.

Spisi škofa Antona Martina Slomškega so za Slovence jako imenitni; posebne važnosti pa so ravno za koroške Slovence njegovi životopisi in njegovi spisi o šoli in odgoji, o narodni politiki in narodnem gospodarstvu. V teh sestavkih, ki so zbrani v III. in IV. zvezku Slomškovih zbranih spisov, se nahaja premnogo lepih in prepričevalnih naukov in navodil, kako nam je varovati zaklad svete vere, kako ljubiti predrago domovino in spoštovati preljudi slovenski jezik. Zato bi morala imeti vsaka poštna slovenska hiša vsaj ta dva zvezka Slomškovih zbranih spisov; iz njih se bo navzelo staro in mlado pravega verskega duha in iskrenega čistega rodoljublja. Da bi se pa to lože zgodilo, nakupilo je slavno

vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda na prošnjo načelnštva Beljaške podružnice od vsakega imenovanega dveh zvezkov Slomšekovih zbranih spisov okoli 130 izvodov, z namenom, da se brezplačno razdeli med koroške rodoljube.

Podpisano načelnštvo izreka torej slavnemu vodstvu za ta plemeniti dar najpriskernejšo zahvalo, cenjena načelnštva koroških podružnic sv. Cirila in Metoda pa prosijo, naj mu blagovoljivo naznanijo, po koliko iztisov Slomšekovih životopisov (III. zv.) in po koliko iztisov Slomškovega „Različnega blaga“ (IV. zv.) želijo za svoje podružnice. V krajih, kjer še ni podružnice, oglašajo se naj za te knjige prečastiti gospodje duhovniki in drugi slovenski rodoljubi.

Slovenici, sezite po teh knjigah, prebirajte jih in Slomšekov duh Vas bo iz nova poživil in navdušil za vero in domovino.*

Načelnštvo podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico.

*) Naročila, katerim se naj dostavi natančen naslov s zadnjo pošto, naj se pošljejo z naslovom: M. Wutti p. d. Pajovec, pošestnik na Vočilu. Post: Riegersdorf bei Villach.

Zahvala.

Podpisano načelnštvo izreka najpriskernejšo zahvalo blag. gosp. Drag. Hribarju v Celju, ki se je nazval neugodnemu času in dolgemu potu udeležil dne 24. prosinca obnega zbrana podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico ter počeval zbrano občinstvo z izbornim svojim govorom. Iskrena hvala vrlima igralcema in igralcem, ki so v polno zadovoljnost predstavljali igro „Svoji k svojim“; prisrčna hvala domačim pevcom in pevkom, posebno pa ljubim gostom iz Beljaka, St. Jakoba in iz Ziljske doline, ki so prisli na naš zbor in s prelepim petjem narodnih in umetnih pesni razveseljevali naša srca. Srčna hvala gospodu Hochmüllerju, ki nam je prinesel bratske pozdrave od Celovških rodoljubov in z veliko spretnostjo vodil šaljivo dražbo. Tudi gospodu kramarju Majerču, ki nam je prepuštil gostoljubno svojo hišo, in njegovi gospodični hčeri, ki je skrbela, da se nam je postreglo z dobro pijačo in okusno jedjo, bodi izrečena naša najlepša zahvala.

Načelnštvo „podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico.“

St. Lenart pri sedmih studencih dne 2. svečana 1894.

Matija Wutti p. d. Pajovec, načelnik.

Zahvala.

Podpisani odbor si šteje v prijetno dolžnost, izreči tem potem svojo zahvalo blagorodnemu rodoljubnemu gospodu, ki je iz tujine našemu društvu poslal bogato darilo enajst lepo vezanih knjig „Ljubljanskega Zvona“ zagotavljajoč mu, da ostane nam vedno v hvaležnem spominu.

Odbor slovenske čitalnice v Glinjah na Koroškem.

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica za Sv. Lenart pri sedmih studencih in okolico bo imela svoj

prvi letni občni zbor

dne 10. februarja 1894 ob 3. uri popoldne pri Majerču.

1. Računsko poročilo.
2. Volitev načelnštva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
3. Posamezni nasveti in predlogi.

Po § 34. društvenih pravil sklepa občni zbor veljavno le, če je zastopan najmanj deseti del vplačanih deležev.

Zato prijazno vabi vse družnike
načelnštvo.

Vabilo.

Posojilnica in hranilnica za Ziljsko Bistrico imela bo dne 11. svečana 1894 ob 3. uri popoldne pri g. Fr. Janahu, p. d. Kandolfu, svoj

letni občni zbor

s sledečim vspeedom:

1. Poročilo blagajnikovo o delovanju in o letnem računu.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Nova volitev ravnateljstva.
4. Razni nasveti.

Vse zadružnike vabi ravnateljstvo.

Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

bo imelo svoj

letni občni zbor

v četrtek, dne 22. svečana 1894 ob 1/2.11. uri popoldne v društveni pisarni, Pernhartove ulice št. 6 s sledečim vspeedom:

1. Pregled in odobrenje računa za l. 1893.
2. Sklep o porabi čistega dobička.
3. Volitev ravnatelja in odbornikov.
4. Razprava o posebnih nasvetih.

K obilni udeležbi uljudno vabi načelnštvo.

Loterijske srečke od 3. prosinca.

Trst 61 89 60 13 72

Linc 81 16 75 28 80

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld	kr	gld.	kr.
pšenica	4	80	6	—
rž	3	75	4	60
ječmen	3	90	4	90
oves	2	40	2	95
hejda	4	20	5	25
turšica (sirk)	3	20	4	—
pšeno	6	—	7	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	75	1	20
deteljno seme	—	—	—	—
grah	5	—	6	85

Sladko seno je po 3 gld. 50 kr. do 4 gld. — kr. kislo 3 gld. — kr. do 3 gold. 50 kr., slama po 2 gold. 10 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 64 do 68 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 30 do 33 gld. stari cent.

Hišo z gostilnico in kramarijo

in nekolikim zemljiščem želi nekdo kupiti. Kdo, pové uredništvo „Mira“.

Službo cerkovnika (mežnarja)

išče 25 leten, oženjen mož, ki je to službo že tri leta opravljal. Njegov naslov se izvé pri uredništvu „Mira“.

Kmetija na prodaj.

Sramsničnikova kmetija v Kamnu pri Zelučah na Dravi, v Celovškem sodnijskem okraju, ki ima zidano hišo z enim nadstropjem, veliko zidano gospodarsko poslopje, oboje v dobrem stanu, 22 oralov 1559□ sežnjev njiv, 12 oralov 1312□ sežnjev travnika, 42 oralov 513□ sežnjev gozda in pašnika, vse skupaj, se prodá dober kup ter se lahko precej prevzame. Več pové dr. Janez pl. Vest, c. k. notar v Celovcu.

Odda se služba cerkovnika in organista

v Podkloštru na Koroškem. Oglasila naj se pošiljajo naravnost čast. gosp. župniku Gregorju Einspielerju v Podkloštru.

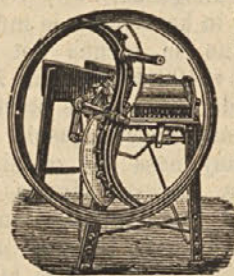
Učenec

se sprejme pri David Pichler-ju, trgovcu s tržaškim blagom v Celovcu, šolske ulice.

V vsaki fari in občini

se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek kot zaupni mož in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek. Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191 Graz, post. rest.“

Za krmljenje po zimi!

Slamareznice, reporeznice in krompirje-reznice, priprave za poparjenje krme, šteditilne kuhalnice, mlince za trojane in za mečkanje, robkalnice za koruzo, žitne čistilnice, stiskalnice za seno in slamo izdeluje trdno in ročno

PH. MAYFARTH in dr.

tovarna za kmetijske stroje.

Dunaj II/1, Taborstrasse 76.

Ceniki zastoj. — Zastopniki se sprejemajo.

Seb. Kneipp

Važno za vsako

gospodinjo in mater!

Kathreiner-jeva-Kneipp-ova sladna kava

se je izkazala kot najboljša, najzdravejša in najcenejša primes k navadni bobovi kavi. Sloveči učenjaki in zdravniki jo priporočajo posebno otrokom, ženskam in bolnikom, ki trpijo v želodec ali na živcih.

Pri nakupu je treba paziti, da se dobi pristno blago. Zahtevajte in jemljite le izvirne bele zavoje, ki nosijo ime

Se dobi povesod.

Kathreiner.

Pol kile 25 kr.

Med (strd),

garantiran pitanec priporočam čebelarjem v škatljah po 5 kil, franko za 3 gld. 50 kr., na debelo ceneje. Nadalje imam pravi, pristno natorni brinjevec, liter po 1 gld. 20 kr., 3 litre za 3 gld. 50 kr. franko. Nadalje imam veliko zalogo pristnih dolenskih in isterskih vin po primerno nizkih cenah. Na zahtevanje pošljejo se uzorci.

S spoštovanjem se priporočam v obilno naročevanje

Ilen Jeglič,

trgovec v Selu pri Bledu, pošta Lesce (Lees, Krain).

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijacejske kapljice za želodec

zdavno preverjeno in znano zdravilo s čvrstilnim in krepilnim uplivom pri motenem prebavljanju, pri krču v želodec in zabasanju.

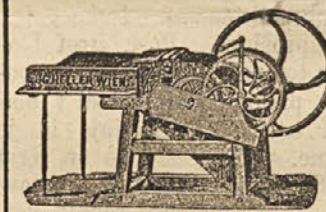
1 steklenica velja 20 kr., 1/2 tucata 1 gld., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Gostilnico in kramarijo

in zemljišča za 65 birnov posetje, tudi travnik in gozda za potrebo, vse v dobrem stanu, prodam iz proste roke. Komur bi bilo preveč zemljišča, dobi ga tudi menj in ostalo sam obdržim, ker imam več hiš.

Primož Ražun p. d. Kramar v Tinjah pri Velikovcu.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, triere čistilne mlince za žito rezalnice za krmo samodelnoče aparate proti peronosperitlačilnice za vino tlačilnice za sadje mlince za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in poštno prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v želodec, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj in lača se na pošti voznina. Dobi se samo pri Benediktu.

Hertl-nu, graščaku na Goliču pri Konjicah na Stajerskem